

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ**

Τηλ. 2310 997158, 2310 997162, e-mail: press@auth.gr
Κτίριο Διοίκησης «Κ. Καραθεοδωρή» ΑΠΘ, Τ.Κ. 541 24, Θεσσαλονίκη
[@Aristoteleio](https://www.facebook.com/Aristoteleio) [@auth_university_thessaloniki](https://www.instagram.com/auth_university_thessaloniki) [@Auth_University](https://www.tumblr.com/Auth_University)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**Επίσημος εορτασμός της 26ης Οκτωβρίου στο Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**

Θεσσαλονίκη, 31/10/2023

Παρουσία της Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου, πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Τελετών του ΑΠΘ, ο επίσημος εορτασμός της Ημέρας του Πολιούχου της Θεσσαλονίκης Αγίου Δημητρίου, της 111ης Επετείου της Απελευθέρωσης της πόλης και του Έπους του '40.

Ο Πρύτανης του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Καθηγητής Δημήτριος Κωβαίος, στην προσφώνησή του αναφέρθηκε στην επισιτιστική κρίση από την οποία υπέφερε η Θεσσαλονίκη τόσο μετά την απελευθέρωσή της και στην υποδοχή των προσφύγων όσο και στη διάρκεια της κατοχής. *«Χιλιάδες κάτοικοι έχασαν τη ζωή τους, λόγω του υποσιτισμού και ασθeneιών που ενέσκηψαν κυρίως λόγω της ελονοσίας. Κύρια αιτία της επισιτιστικής κρίσης, ήταν η σημαντική μείωση των παραγόμενων προϊόντων, λόγω των πολέμων.*

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της εποχής, η παραγωγή σιτηρών της χώρας μας το 1941, μειώθηκε σε 450000 τόνους από περίπου 1000000 τόνους που ήταν πρό της κατοχής. Ανάλογη μείωση υπήρξε και σε άλλα προϊόντα όπως οι σπόροι οσπρίων, η πατάτα, το βαμβάκι και ο καπνός. Αντίστοιχη μεγάλη μείωση υπήρξε και στη ζωϊκή παραγωγή. Στη Θεσσαλονίκη της κατοχής, το Πανεπιστήμιο με τη Γεωπονική του Σχολή και το αγρόκτημά του, αν και βρισκόταν υπό γερμανική διοίκηση, βοήθησαν σημαντικά με την παραγωγή σιτηρών και αλεύρων αλλά και ζωϊκών προϊόντων, στην κάλυψη ενός μέρους των διατροφικών αναγκών των κατοίκων.

Η χώρα μας μέχρι σήμερα δεν κινδύνευσε από το ενδεχόμενο ενός πολέμου, λόγω κυρίως της ευρωπαϊκής της πορείας και των ισχυρών της ενόπλων δυνάμεων. Όμως το γεγονός αυτό δεν πρέπει να μας εφησυχάζει και να μας οδηγεί να παραμένουμε αδρανείς. Οι πρόσφατες κρίσεις μας θυμίζουν ξανά, ότι κάθε κράτος πρέπει να μπορεί πάντα να θρέψει τους κατοίκους του, κάτι που τις τελευταίες δεκαετίες κάπως

ξεχάσαμε. Είναι επιτακτική ανάγκη, η χώρα μας να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής, ώστε κατά το δυνατόν να είναι αυτάρκης σε τρόφιμα. Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο με τις νέες τεχνολογίες στη γεωργία, τις καινοτόμες εφαρμογές του και την παραγωγή και μεταφορά τεχνογνωσίας μπορεί να βοηθήσει σημαντικά προς αυτή την κατεύθυνση. Αρκεί να του ζητηθεί».

Τέλος, ο Πρύτανης του ΑΠΘ επισήμανε «Ας επιστρέψουμε όμως στην Ιστορία για να καταλάβουμε, να εκτιμήσουμε και να επανεκτιμήσουμε τα όσα δόθηκαν στις γενιές μας μέσα από τις θυσίες των προγόνων μας. Είναι ο σεβασμός που τους οφείλεται, το απόθεμα Μνήμης που εμείς τους οφείλουμε. Διότι πρόκειται για μία Μνήμη ενεργητική: που διδάσκει, που τιμά και τιμάται και που, στο τέλος της ημέρας, αποσοβεί τον κίνδυνο της Λήθης. Κι αυτός είναι ο βαθύτερος λόγος που είμαστε απόψε εδώ μαζί. Σήμερα τιμούμε τη μνήμη των προγόνων μας και αναλογιζόμαστε τη δική μας ευθύνη και το χρέος μας στους αγώνες και στις θυσίες τους.

Και το δικό μας χρέος είναι να διατηρούμε άσβηστη την ιστορική μας παρακαταθήκη και να παραδώσουμε στη νέα γενιά μία πατρίδα καλύτερη, ένα πανεπιστήμιο καλύτερο από το παρελθόν».

Η Επίκ. Καθηγήτρια του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ Μαρία Καβάλα στον Πανηγυρικό της ημέρας, με τίτλο: «Η επισιτιστική κρίση στη Θεσσαλονίκη της γερμανικής Κατοχής και σύγχρονοι προβληματισμοί», υποστήριξε ότι «Κατά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο, το ναζιστικό σχέδιο για μια “φυλετική Νέα Ευρώπη” με οικονομικό κέντρο τη Γερμανία ήταν σε πλήρη εξέλιξη. Η ναζιστική απομύζηση σε συνδυασμό με τον συμμαχικό αποκλεισμό προκάλεσε τρομερές ελλείψεις. Η επισιτιστική κρίση έπληξε όλη την κατεχόμενη ήπειρο, αλλά για τις Κάτω Χώρες κατά τον τελευταίο χρόνο της Κατοχής και την Ελλάδα κατά τον πρώτο, οι συνέπειες ήταν τραγικές.

Για τη Θεσσαλονίκη το πρόβλημα έλαβε διαστάσεις κυρίως από τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο μέχρι τον Ιούλιο του 1942. Χάθηκαν 1.800 με 2.400 άνθρωποι από πείνα από ευάλωτα κοινωνικά στρώματα και 1.500 από ασθένειες, σε ένα σύνολο 227.000 ψυχών στον Δήμο Θεσσαλονίκης.

Οι άνθρωποι της πόλης πηγαينوέρχονταν στην κοντινή ύπαιθρο και πωλούσαν τα υπάρχοντά τους στους αγρότες για ένα κομμάτι ψωμί. Ταυτόχρονα με τη μαύρη αγορά, τα λαϊκά και παιδικά συσσίτια, οργανωμένα πρώτα από τον Ερυθρό Σταυρό, τις φιλανθρωπικές οργανώσεις, την Εκκλησία και τους εύπορους της πόλης και στη συνέχεια από την κυβέρνηση συνεργασίας, έσωσαν χιλιάδες ζωές, παρά τις ατασθαλίες των κρατικών ιδυόντων. Μέσα από τη φάση της επιβίωσης αναδύθηκε η φάση της συλλογικής οργάνωσης και της διεκδίκησης. Η Ομοσπονδία Κομμουνιστικών Νεολαίων Ελλάδας (ΟΚΝΕ) αναδιοργάνωσε τη Φοιτητική Λέσχη, αλλά γνώρισε έντονη καταστολή από τους Γερμανούς και τους συνεργάτες τους, ενώ δημιουργήθηκαν προμηθευτικοί και καταναλωτικοί συνεταιρισμοί επαγγελματιών ομάδων και συλλογικοτήτων και με την επίδραση του Εργατικού Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου, που διεκδίκησαν δυναμικά τα προς το ζην.

Η επισιτιστική κρίση ανέδειξε νέες συλλογικές μορφές διεκδίκησης, έγινε πεδίο σύγκλισης και συνεργασίας, ατασθαλιών και εκμετάλλευσης, άσκησης προπαγάνδας και ελέγχου εκ μέρους των αρχών προς τον πληθυσμό αλλά τελικά ελέγχου και εκ μέρους της κοινωνίας προς τις αρχές. Σήμερα, είναι σημαντικό να σκεφτούμε πώς θα μπορούσαμε να αποφύγουμε μια επισιτιστική κρίση στο πλαίσιο των συνεχόμενων κρίσεων που βιώνει η Ευρώπη».

Η Τελετή ξεκίνησε με το Απολυτίκιο του Αγίου Δημητρίου από τη Χορωδία «Γιάννης Μάντακας» του ΑΠΘ, υπό τη διεύθυνση της Εριφύλης Δαμιανού. Στο μουσικό μέρος της εκδήλωσης, η Συμφωνική Ορχήστρα του ΑΠΘ με τη χορωδία «Γιάννης Μάντακας» του ΑΠΘ, σε διδασκαλία Εριφύλης Δαμιανού, ερμήνευσαν έργα Νίκου Σκαλκώτα, L.v. Beethoven, Μίκη Θεοδωράκη και Ντμίτρι Σοστακόβιτς. Τα Μουσικά Σύνολα του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διέθυνε ο Επίκ. Καθηγητής του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΑΠΘ, Βλαδίμηρος Συμεωνίδης. Η Τελετή του εορτασμού της 26ης Οκτωβρίου ολοκληρώθηκε με τον Εθνικό Ύμνο.

Επισυνάπτονται φωτογραφίες από την Τελετή, η οποία πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 26 Οκτωβρίου 2023.

Με την παράκληση να δημοσιευθεί ή να μεταδοθεί